



<input checked="" type="checkbox"/>	Pro gradu -tutkielma
<input type="checkbox"/>	Lisensiaatintutkielma
<input type="checkbox"/>	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	6.10.2006
Tekijä(t)	Tomi Dahl	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	145
Otsikko	Aineettoman pääoman mittaaminen tuloskorttipohjaisten mittaristojen avulla		
Ohjaaja(t)	KTT Vesa Partanen, KTM Mika Mattila		

Tiivistelmä

Aineeton pääoma on noussut aineellisen pääoman rinnalle yrityksen suorituskyvyn määrittäjänä. Tästä syystä ei ole enää riittävää, että yritykset panostavat aineellisiin resursseihin, kuten laitteisiin, koneisiin jne., vaan yritysten on panostettava aineellisten resurssien lisäksi myös aineettomaan pääomaan. Yritykset ovatkin yhä enenevässä määrin kiinnittäneet huomiota aineettomiin tekijöihin, koska niiden avulla on mahdollista saavuttaa kestävämpää kilpailuetua. Aineettoman pääoman korostumisen myötä on havaittu, että aineettoman pääoman mittaaminen ei onnistu vanhoilla menetelmillä, vaan niiden rinnalle tarvitaan uusia mittaamisratkaisuja. Tällä hetkellä aineettoman pääoman mittaamisen suhteen vallitsee mittaamisongelma, jonka ratkaiseminen on haasteellista. Aineettoman pääoman mittaaminen on tärkeää, jotta kilpailuedun lähteitä pystyttäisiin ymmärtämään entistä paremmin ja jotta johtamisen tueksi pystyttäisiin tuottamaan päätöksentekoa avustavaa informaatiota.

Tutkimuksen tavoitteena on tutkia aineettoman pääoman mittaamista. Mittaamiseen lähestytään yrityksen sisäisestä näkökulmasta ja tästä syystä mittaamisen viitekehyksenä hyödynnetään tuloskorttipohjaisia mittaristoja. Tutkittavat mittaristot ovat Skandia Navigator, IC-Index, Intangible Assets Monitor, Balanced Scorecard, IC-dVAL ja IC-Rating. Tutkimuksessa perehdytään aineettomaan pääomaan luokittelujen ja määrittelyjen muodossa. Tutkimus on luonteeltaan käsiteanalyttinen, koska tutkimusalue on vielä tutkimuskohteena uusi. Ensimmäiset yritykset tutkia aineettonta pääomaa ajoittuvat 1990-luvun puoleen väliin. Tästä syystä se on tutkimuskohteena vielä hieman hajanainen, josta puuttuu vankka teoreettinen näkemys. Niinpä aineettoman pääoman kohdalla termien käyttö on kirjavaa ja aina ei tarkalleen tiedetä, mitä eri käsitteillä tarkoitetaan. Niinpä tutkimuskohteen käsitteellinen haltuunotto on ensiarvoisen tärkeässä asemassa. Tutkimuksen tarkoituksena onkin pyrkiä yhdistämään aineettoman pääoman hajanaista tutkimuskenttää.

Aineettoman pääoman mittaamiseen liittyvistä tekijöistä voidaan tehdä seuraavanlaisia johtopäätöksiä: 1. aineettoman pääoman mittaaminen ei syrjäytä perinteistä rahamääräistä ja kirjanpitoon perustuvaa mittaamista, vaan täydentää sitä. 2. Aineettoman pääoman mittaamiseen on hyödynnettävä erityyppisiä mittaamistapoja ja mittareita laaja-alaisesti. 3. Aineettoman pääoman mittaamiseen on järkevää suhtautua sekä staattisesti että dynaamisesti. 4. Mittaamisessa on syytä huomioida yrityskohtaiset erityispiirteet (kontingenssitekijät). 5. Mittaamisen tulisi täyttää mittausteorian asettamat vaatimukset, jotta se lunastaisi päätöksentekijöiden luottamuksen. 6. Aineettoman pääoman mittaristoja on kehitetty liikaa ja niitä pitäisi pyrkiä harmonisoimaan.

Asiasanat	Aineeton pääoma, Osaaminen, Mittaaminen, Mittaristo, Tuloskortti, käsiteanalyttinen tutkimus
Muita tietoja	